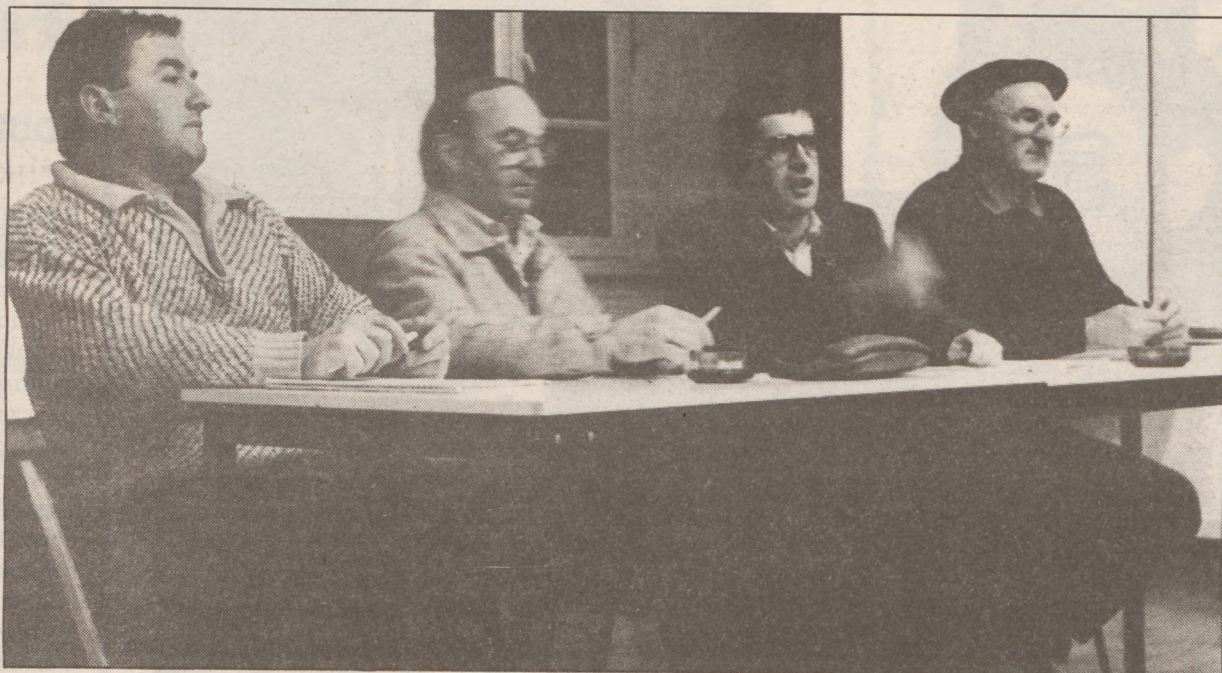

Ernest Alkat, Txomin Ezponda, Jean Louis Laka eta Mixel Lekuona iragan ostiraleko biltzar nagusian. Eskuinean, Mattin bertsolaria.

Bertsolaritza Iparraldean une garrantzitsu batean dabil gaur

Mixel Lekuona: «Gazteei herriko aberastasuna erakutsi nahi diegu»

Urte berri honen eginkizun ugarien ondoan, Izurako Biltzar Nagusian, Bertsolarien Lagunak elkarteak gazteei buruzko lanbide baten premia azaldu du. Hamar urteren buruan, elkarteak oinarritzko lan bat eratu nahi du.

LUZIEZ ETXEZAHARRETA / IZURA

Txomin Ezponda lehendakariak, Jean Louis Hariñordoki, Jean Louis Laka, idazkariak, Mixel Lekuona diruzainak eta Ernest Alkat irakasleak dute Iparraldeko bertsolaritzaren ardura nagusia,

inguruko hogeita lagunekin. Jende eskasa bertso saioetan da kezka nagusia, honekin euskararen egoera txarrak oinarritzen duen ezinbestearekin. Bi adarretara joko du aurtengo lanak. Alde batean saio egoki landuak prestatuko dira, aurtengo urtemugek moldatu egutegi bereziarekin. Bestalde, geroa, bertsolaritzaren irakaskuntza sendo batekin oinarrituko da, eskolatik hasiz.

ELIZANBURU ETA MATTIN Elizanburu eta Mattinek urte hau markatuko dute. Urte bukaeran ehun

urte zendu zela Sarako Elizanburu bertsolaria, honi bere herriak urte osoa es-

kainiko dio. Hasiko da otsailaren 17an bertso saio batekin: Jon Enbeita, Jon Sarasua, Arozena, Ezponda, Xanpun eta Alkatekin. Ahetzeko Mattin hainbat maitatua izan dena, duela hamar urte joana, irailaren 22an omenduko da.

Urteko beste puntu premiatsuak dira: Nafarroako Bertso Txapelketaren kanporaketa, martxoaren 3an Izuran, Bertsolari Txiki Hendaian, ekainean, Urepelen azaroko omenaldia Xalbadorri.

Elkarteak Mattin zenaren bertso bilketa handi bat hasten du, liburu bat agertzeko uda honetan.

Elkartearen hamar urteak Lakak baidorki baloratzen ditu, «etorkizuna se-

gurtatu delako doi bat, koordinatu, antolatu direlako gauzak». Elkartearen batasunean ikusten du indarra, «denak bat gaude helburuetan, bertsolari eta bertsozaleak».

Datozen urteetan, azaldu du, «euskara bizi den tokietan, bertsolaritza maitaez behar dugu, bertsoa esplikatuz, bertsoa estima dezaten, eta gustu hartuz berriak egin dezaten, eta orduan salbu gara».

Mixel Lekuonak hori lauazkatzen du, «euskara ikasten» duten gazteen artean behar dugu erein bertsolaritzaren amodioaren hazia, zeren ez dut uste bera etorriko denik».

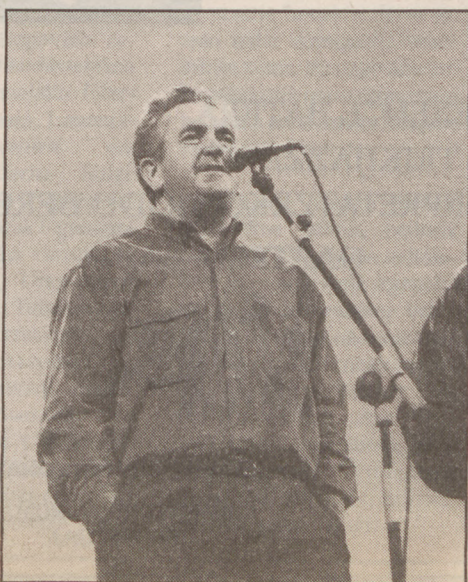
ALBISTEGIA

EUSKAL HERRIKO BERTSOLARI ELKARTEAK datorren otsailaren 2an, arratsaldeko 5ean, Lesakan egin beharreko ohizko batzarre nagusian, besteak beste, azken hiru urteetan Imanol Lazkano bertsolari azpeitiarraren eskutian izan den lehendakartzarako bozketa berria egingo da, eta baita zuzendaritza batzorde berriaren aurkezpena ere, 1990eko ekitaldien balantzea egin eta diru kontuak aztertzeaz gain.

ASTE BURUKO BERTSO SAIOAK.

Gaur bertan, iluntzeko 8etan, Gasteizko Villa Suso Jauregian Jon Enbeita, Igor Elorza, Mañukorta eta Abel Enbeita izango dira kantari, Gasteizko Bertso Eskolek eta Araba-Bizkaiko Bertsolari Elkarteak antolatutako jaialdian. Larunbeatean, hilak 26, Zegaman eta Donostian izango dira bertso saioak. Zegamako saioa 22'30etan izango da, bertako pilotalekuan, Andoni Egaña, Sebas-

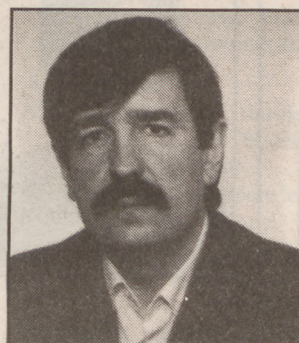
tian Lizaso, Iñaki Murua, Jon Lopategi, Mañukorta eta Anjel Peñagarikanoren partaidetzarekin; Pello Urretabizkaia izango da aurkezle eta Joxean Ormazabal gaijartzaile bertako Kirol Elkarteak antolatutako jaialdi honetan. Donostiako saioa Gros auzategiko Miren Bihotza ikastolako aretoan izango da, 22'30etan, eta Aitor Sarasua, Jon Maia, Arantzazu Loidi eta Jose Angel Salegi 'Lizarreta' izango dira kantari, 'Donostian Bertsotan' kanpainaren barne.

BAKARKA

Bertsogintza

ABEL MUNIATEGI

Bertsolaritza bilakaera bideetik abiatu da eta abiadura horri ez zaio oztoporik jarri behar. Bultz egin behar zaio. Bertsolaritza, poliki-poliki, aldatzen doa.

Bertsolaritza da gauza bat eta bertsogintza bestea. Bertsogintza ahapaldiak atondu, tolestu eta birbiltzea da. Hori bai, ahal denik eta ondoen. Hau da, bertsoa ondo tajutzea. Honetarako, bertsoaren forma egoki erabili behar da eta formarekiko jabetasun hau derri gorrezko da bertsolari izatera iristeko, baina ez da nahikoa. Bertsolaritzak bertsogintza suposatzen du, baina zerbait gehiago da. Ez da bertsolaritzarik bertsogintzarik gabe, harek hau gaudituz edo traszenditu egiten du. Bertsolaritzak injenioa, ikuspegia, ironiaren distantzia, plastizitatea eta abar eskatzen ditu, eta ez erreza denak batera biltzea. Bertsogintza ikasi egiten da, bertsolaritza ez hainbeste.

Bada gaur bertsogin besterik ez den bertsolari ustekorik.

Hala eta ere, kontuak kontu, bertsolaritzaren aldaketa honetan bertsogintzari kargu egin behar zaio. Gehiago, bertsolaritzaren aurrerapenak bertsogintzaren aldaketa eskatzen du.

Ahapaldiaren egitura, eza-gunegi egin den estruktura, aldatzen joan beharra dago.

Ahapaldiaren eta lerroaren luze-laburra berrizatu egin behar dira. Kontuz eta arretaz egiteko gauza da hau, baina

bide horri ekin behar zaio. Beto ahapaldi eta neurri berriak! Ez dut uste errimik posibilitate haundirik ematen duenik. Errima konsonantea dugu, bakarrik, eta egin litezen muntaiak molde berekoak izango lirake.

Zail da bertsolaritzaren aurreratzea bertsogintza aldatu gabe. Forma berriak aprobata eta ensaiatu behar dira. Ondorioz, doinu berriak ere etorriko dira. Txapelketek eskaini digute zerbait honetaz eta ondo dago, ze lehiaketatik itxaron behar duguna, batez ere, bertsoaren dinamizazioa da, fosilizatu ez dadin.

Bada honetan aurrelari den bertsolaririk, baina ez da baten edo biren lana, gailurrean dauden koblakarien eginkizuna baizik. Bestela, betiko formatan, nahiz eta gun politoko ahapaldiak kantatu, bertso arrunt, ximple eta aburrituak entzuteko arriskuan egongo gara.